

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Sžk/22/2020
Identifikačné číslo spisu: 7018201137
Dátum vydania rozhodnutia: 02.12.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Monika Valašiková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:7018201137.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: M. W. I., N. XX, proti žalovanému: Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Ipeľská 1, Košice, v konaní o preskúmanie zákonnosti listu žalovaného č. 2018/06960-02/006-HŽPZ,ODP zo dňa 17.12.2018, na základe všeobecnej správnej žaloby žalobcu zo dňa 26.12.2018, konajúc o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č.k. 6S/186/2018-81 zo dňa 13.02.2020, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť sťažovateľa z a m i e t a.

Sťažovateľovi nárok na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym súdom

1. Krajský súd v Košiciach (ďalej len „krajský súd“ alebo „správny súd“) napadnutým uznesením č.k. 6S/186/2018-81 zo dňa 13.02.2020 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu ako neprípustnú. Podanou žalobou sa žalobca domáhal zrušenia listu (podľa žalobcu „opatrenia“) žalovaného č. 2018/06960-02/006-HŽPZ,ODP zo dňa 17.12.2018 a vrátenia veci na ďalšie konanie.

2. V odôvodnení rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobca si nespĺnil v obsahu svojej žaloby povinnosť tvrdenia vyplývajúcu z § 178 ods. 1 SSP, pretože netvrdil, že ako účastník administratívneho konania bol listom žalovaného zo dňa 17.12.2018, ako orgánom verejnej správy ukrátený na svojich subjektívnych právach alebo právom chránených záujmoch, ani netvrdil, že by listom žalovaného tento bol porušil niektoré jeho konkrétne subjektívne právo a ani to, o ktoré konkrétne porušenie jeho subjektívneho práva išlo, a teda ani ho nepomenoval.

3. Podľa obsahu žaloby žalobca len opisoval skutkový stav veci, citoval vybrané časti zo svojich podnetov na orgány verejnej správy a na prokuratúru a časti ich odpovedí, ktoré podrobil kritike, a s

ktorými nesúhlasil, poukazoval pritom aj na neúspech v konaní pred Krajským súdom v Košiciach vedenom pod sp.zn. 10Sa/12/2017 na základe jeho žaloby proti nečinnosti žalovaného, v ktorom súd jeho žalobu zamietol z dôvodu použitia nesprávneho typu správnej žaloby, ktorý súd sa hmotnoprávnou stránkou veci nezaoberal a proti ktorému rozhodnutiu, ako to súd zistil z ESS, žalobca nepodal kasačnú sťažnosť. Taktiež vytýkal žalovanému to, že v liste zo dňa 17.12.2018, ktorým opakovane a zhodne ako v predchádzajúcom liste zo dňa 08.06.2016 pod č. 2016/03245-02/HŽPaZ mu žalovaný odpovedal len stroho, že nie je príslušný konať a s vysvetlením, ako je uvedené v bode 1 napadnutého uznesenia.

4. Podľa právneho názoru správneho súdu právnym prostriedkom slúžiacim na ochranu predmetného právneho vzťahu popísaného žalobcom v žalobe je súkromnoprávny prostriedok nápravy porušenia jeho právneho vzťahu (Spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov KOMBYT 10, 12, so sídlom na Komenského 10, Košice), ktorým sú regulované právne vzťahy, ktoré sa dotýkajú konkrétnej osoby žalobcu. Jedine na žalobcovi záleží, či sa prípadnej nápravy svojich porušených právnych vzťahov bude domáhať alebo domáhať nebude v civilnom procese, a teda v občianskoprávnom súdnom konaní, ktoré mu odporučil aj žalovaný, ako to vyplýva z listu žalovaného zo dňa 17.12.2018 (bod 1 napadnutého uznesenia) a aj z vyjadrenia žalovaného k jeho žalobe (bod 3 napadnutého uznesenia), zhodne v predchádzajúcom liste zo dňa 08.06.2016 pod č. 2016/03245-02/HŽPaZ, pretože súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese neprejednávajú správne súdy, ako to vyplýva z § 7 SSP písm. d/ SSP. Súd považoval uvedený list žalovaného zo dňa 17.12.2018 za odporúčanie žalobcovi, ako sa má žalobca domáhať svojich práv v civilnom procese (pozri napr. rozsudok KS v Košiciach sp.zn. 1Co/533/2013 zo dňa 30.04.2014).

5. List žalovaného zo dňa 17.12.2018 nemal spôsobilosť zasiahnuť do práv, slobôd alebo záujmov žalobcu, ktorému je list určený, pretože sa ním nezakladajú, nemenia ani nerušia práva alebo povinnosti žalobcu, ani sa žalobcu priamo nedotýkajú. Nie je možné prijať právny názor žalobcu, ako to žalobca prezentuje aj v súdom nevyžiadaných všeobecných, bez spojitosti s vecou žalobcu, doplneniach právnej argumentácie jeho všeobecnej správnej žaloby, t.j. v podaniach zo dňa 08.08.2019 a zo dňa 20.11.2019, (omylom kancelárie doručených výziev žalovanému s výzvou na vyjadrenie sa a omylom kancelárie doručenej dupliky žalovaného s výzvou na vyjadrenie sa, keď sa mali podania doručovať len formálne na vedomie obom účastníkom konania), podaných navyše po lehote uvedenej v ust. § 106 ods. 2 druhá veta SSP a s poukazom na v bodoch 8 až 20 napadnutého uznesenia uvedené.

6. O trovách konania rozhodol súd podľa § 170 písm. a/ SSP tak, že žiadnemu účastníkovi konania súd náhradu trov konania nepriznal.

II.

Kasačná sťažnosť, vyjadrenia

7. Proti uzneseniu krajského súdu podal žalobca (ďalej len „sťažovateľ“) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť, ktorou sa domáhal, aby kasačný súd rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alternatívne, aby zrušil „opatrenie“ žalovaného a vec mu vrátil na ďalšie konanie, a to z dôvodov podľa § 440 ods. 1 písm. g/, j/ SSP. Zároveň žiadal priznanie náhrady trov konania ako aj kasačného konania.

8. Sťažovateľ v kasačnej popísal skutkový stav, kde uviedol, že je vlastníkom nehnuteľnosti, bytu č. XX na X. poschodí, vchod XX, v obytnom dome G.C. XX,XX, súpisné číslo XXXX, parcela XXX, XXX, LV: XXXXX, k.ú. U., obec: G. - Z. O., okres: G. L.. V dome je zriadený a prevádzkovaný menší osobný výťah, staršej výroby pravdepodobne z roku 1959. Výťahová šachta a výťah samotný je v bezprostrednej blízkosti uvedeného bytu, pričom strojovňa výťahu sa nachádza priamo nad týmto bytom. Samotná prevádzka výťahu spôsobuje extrémnu hlučnosť a vibrácie priamo vo vnútorných priestoroch bytu. Hluk a vibrácie sú výťahovým strojom vydávané aj počas samotného chodu výťahu, ale najmä počas rozjazdu a dojazdu výťahu. Tento stav spôsobuje, že podmienky v byte sú neznesiteľné pre riadne bývanie. Vlastným meraním pomocou mobilného zariadenia bol aj v nočných hodinách nameraný hluk v hodnote cca 60 dB, pričom prípustnou hranicou hluku pre toto obdobie dňa je hodnota

30 dB. Odstráneniu hluku nepomohla ani inštalácia zvuko-izolačných materiálov do stien a stropu bytu v blízkosti zdroja hluku a vibrácií.

9. Doposiaľ sa nepodarilo zrealizovať rekonštrukciu výťahu rozhodnutím vlastníkov bytov. Predseda spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov ani väčšina vlastníkov nemá záujem (nakoľko nebývajú bezprostredne pri strojovni) túto situáciu riešiť. Situáciu preto prostredníctvom rozhodnutia vlastníkov bytov nie je možné riešiť a žalobca nemá také oprávnenia, aby mohol vzniknutý stav riešiť svojpomocne.

10. Následne popísal podnety na orgán verejnej správy a prokuratúru.

11. V kasačnej sťažnosti sťažovateľ namietal, že z obsahu žaloby a jej príloh jednoznačne vyplýva, o ochranu akých práv sa usiluje, pričom neoprávnený zásah do svojich práv detailne popisuje a popisuje porušenie svojich práv odmietavým stanoviskom orgánu verejnej správy pri ochrane týchto práv. Namietal porušenie svojich práv užívať svoj byt bez neprimeraných imisíí hluku a vibrácií, domáhal sa práva na neohrozovanie jeho života a zdravia takýmito imisiami a tiež práva na odstránenie takéhoto rušenia.

12. Sťažovateľ ďalej nesúhlasil s názorom krajského súdu, ktorý odmieta priznať napadnutému opatreniu status opatrenia a nazýva ho listom, pričom ho odmieta podrobiť súdnemu preskúmaniu z dôvodu, že údajne nespĺňa náležitosti opatrenia a nie je spôsobilé zasiahnuť do jeho práv.

13. Poukázal na skutkovo podobnú vec, a to uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 10Sa/12/2017 zo dňa 27.09.2018.

14. Zdôraznil, že jeho zámerom bolo uloženie povinnosti zo strany orgánu verejnej správy prevádzkovateľovi zdroja hluku a vibrácií odstrániť takýto stav.

15. Záverom uviedol, že list orgánu verejnej správy, z ktorého je zrejmé ako je vybavené jeho podanie a aký má právny názor na predmetnú vec, spĺňa kritériá na preskúmanie rozhodnutia v správnom súdnictve.

16. Žalovaný vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti uviedol, že na riešenie problému obťažovania hlukom zo zdrojov umiestnených v bytových domoch je potrebné obrátiť sa na správcu bytového domu, ktorý na základe súhlasu vlastníkov bytov v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, môže zabezpečiť vykonanie merania hluku v byte sťažovateľa odborne spôsobilou osobou a v prípade prekročovania limitných hodnôt stanovených pre hluk z iných zdrojov vo vnútornom prostredí budov môže urobiť prípadné technické opatrenia na zníženie hlučnosti.

17. Vzťah medzi jednotlivými vlastníkmi bytov a nebytových priestorov a správcom majetku určuje zmluva o výkone správy. Táto zmluva špecifikuje práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov a správcu. Finančné prostriedky potrebné na odstránenie hlučnosti výťahu sú hradené z fondu prevádzky, údržby a opráv, do ktorého prispievajú vlastníci bytových a nebytových priestorov každý mesiac dohodnutou sumou a ich použitie by malo byť odsúhlasené na schôdzi vlastníkov bytov. Uviedol, že tunajší orgán verejného zdravotníctva nemá na činnosť správcovských spoločností, v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov žiadny dosah.

18. V prípade, že správca nie je ochotný zabezpečiť meranie hluku, môže byť meranie vykonané odborne spôsobilou osobou, ktorá je držiteľom osvedčenia o akreditácii podľa § 16 ods. 4 písm. b/ zákona č. 355/2007 Z.z. alebo meranie hluku môže urobiť tunajší orgán verejného zdravotníctva ako platenú službu na základe jeho písomnej objednávky. Protokol z merania hluku môže slúžiť ako doklad pre správcu Vášho bytového domu pre ďalšie konanie.

19. V tejto súvislosti žalovaný uviedol, že už v liste zo dňa 08.06.2016 ponúkol sťažovateľovi vykonanie

objektívizácie hluku meraním ako platenú službu, ale sťažovateľ takúto objednávku doposiaľ nedoručil.

20. Splnenie povinnosti - odstránenie hlučnosti výťahu, je v kompetencii Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov KOMBYT 10,12, so sídlom na Komenského 10, Košice a v prípade jeho nečinnosti môže sťažovateľ tento problém riešiť súdnou cestou. Žalovaný nemôže zasahovať do riešenia sporov medzi spoluvlastníkmi, najmä keď predmet sporu je v ich podielovom spoluvlastníctve. Žalovaný bol toho názoru, že sťažovateľ by sa mal domáhať ochrany v civilnom procese.

III.

Konanie na kasačnom súde

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd kasačný (§ 438 ods. 2 SSP) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP) a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť nie je dôvodná a je potrebné ju zamietnuť.

22. Z obsahu súdneho a administratívneho spisu kasačný súd zistil, že žalobca podal všeobecnú správnu žalobu proti listu žalovaného č. 2018/06960-02/006-HŽPZ,ODP zo dňa 17.12.2018, označenému návrh na začatie konania - vyjadrenie. Obsahom listu bolo: „Dňa 06.12.2018 bola na tunajší orgán verejného zdravotníctva doručená Vaša opakovaná žiadosť o vykonanie objektívizácie expozície hlukom a vibráciami z výťahu staršej výroby, vnútorných priestorov bytu č. 21 na 5. poschodí bytového domu na Komenského 12 v Košiciach, ktorého ste vlastníkom, a to príslušnými meraniami - buď tunajším úradom samostatne alebo v spolupráci s obcou podľa § 27 ods. 4 zákona č. 355/2007 Z.z. Výťahová šachta a samotný výťah je v bezprostrednej blízkosti uvedeného bytu, pričom strojovňa sa nachádza priamo nad týmto bytom. V žiadosti uvádzate, že bytový dom na Komenského 10 a 12 v Košiciach spravuje Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov KOMBYT 10,12, so sídlom na Komenského 10, Košice, s predsedom ktorého od roku 2015 vediete dialóg ohľadom neznesiteľného stavu hlučnosti a vibrácií výťahu, avšak bezvýsledne. V závere Vášho podania žiadate o vydanie príslušného opatrenia podľa § 12 ods. 3 písm. e/ a § 55 ods. 1 písm. f/, ods. 2 písm. f/ a g/ zák. č. 355/2007 Z.z., ktorým sa nariadi uzatvorenie, resp. odstavenie výťahového zariadenia, a to až do doby, kým jeho prevádzka bude uvedená do stavu spĺňajúceho príslušné normy, a teda do súladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi.“ Ďalej dôvodil, že: „V uvedenej veci Vám už bolo tunajším úradom vydané vyjadrenie dňa 08.06.2016 pod č. 2016/03245-02/HŽPaZ, na ktorom zotrávame a opakovane uvádzame: S požiadavkou na riešenie problému obťažovania hlukom zo zdrojov umiestnených v bytových domoch je potrebné sa obrátiť na správcu Vášho bytového domu, ktorý na základe súhlasu vlastníkov bytov v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov, môže zabezpečiť vykonanie merania hluku vo Vašom byte odborne spôsobilou osobou a v prípade prekračovania limitných hodnôt stanovených pre hluk z iných zdrojov vo vnútornom prostredí budov môže urobiť prípadné technické opatrenia na zníženie hlučnosti. Vzťah medzi jednotlivými vlastníkmi bytov a nebytových priestorov a správcou majetku určuje zmluva o výkone správy. Táto zmluva špecifikuje práva a povinnosti vlastníkov bytov a nebytových priestorov a správcu. Finančné prostriedky potrebné na odstránenie hlučnosti výťahu sú hradené z fondu prevádzky, údržby a opráv, do ktorého prispievajú vlastníci bytových a nebytových priestorov každý mesiac dohodnutou sumou a ich použitie by malo byť odsúhlasené na schôdzi vlastníkov bytov. Tunajší orgán verejného zdravotníctva nemá na činnosť správcovských spoločností, v zmysle zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov, žiadny dosah. V prípade, že správca nie je ochotný zabezpečiť meranie hluku, môže byť meranie vykonané odborne spôsobilou osobou, ktorá je držiteľom osvedčenia o akreditácii podľa § 16 ods. 4 písm. b/ zákona č. 355/2007 Z.z. alebo tunajším úradom v rámci platenej služby na základe Vašej písomnej objednávky s tým, že jedno meracie miesto stojí cca 200 €. Protokol z merania hluku môže slúžiť ako doklad pre správcu Vášho bytového domu pre ďalšie konanie. Splnenie povinnosti - odstránenie hlučnosti výťahu, je v kompetencii Spoločenstva vlastníkov bytov a nebytových priestorov KOMBYT 10,12, so sídlom na Komenského 10, Košice, a v prípade jeho nečinnosti môžete tento problém riešiť súdnou cestou.“

IV.

Právne predpisy, právne názory kasačného súdu

23. Podľa § 2 ods. 1 SSP v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

24. Podľa § 2 ods. 2 SSP každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

25. Podľa § 6 ods. 1 SSP správne súdy v správnom súdnictve preskúvajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

26. Podľa § 7 písm. d/ SSP správne súdy nepreskúvajú súkromnoprávne spory a iné súkromnoprávne veci, v ktorých je daná právomoc súdu v civilnom procese.

27. Podľa § 7 písm. e/ SSP správne súdy nepreskúvajú rozhodnutia orgánov verejnej správy a opatrenia orgánov verejnej správy predbežnej, procesnej alebo poriadkovej povahy, ak nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach účastníka konania.

28. Podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP správny súd uznesením odmietne žalobu, ak je neprípustná.

29. Podľa § 461 SSP kasačný súd zamietne kasačnú sťažnosť, ak po preskúmaní zistí, že nie je dôvodná.

30. Podľa čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v citovanom znení, kto tvrdí, že bol na právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanovuje inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

31. Kasačný súd sa v celom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím správneho súdu, na ktorého odôvodnenie poukazuje. Na zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné:

32. V správnom súdnictve je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby vo všeobecnosti determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že súdy v zásade preskúvajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP).

33. Inými slovami povedané, rozsah preskúvavej činnosti súdu v správnom súdnictve je vymedzený tak, že preskúvaniu podliehajú zásadne všetky opatrenia a rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb, ako aj opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sú alebo môžu byť práva, právom chránené záujmy a povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby dotknuté.

34. Ďalšou podmienkou je, že fyzická osoba alebo právnická osoba musí tvrdiť, že bola ukrátená na svojich právach. Súdna prax trvá na tom, že k ukráteniu musí dôjsť na subjektívnych právach žalobcu. Pojem „svojich právach“ treba vysvetľovať reštriktívne. Musí ísť o práva, a nie o záujmy alebo

oprávnené záujmy. Toto subjektívne právo sa opiera alebo vychádza zo všeobecne záväzného právneho predpisu. Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by došlo k neprimeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych orgánov v správnom súdnictve.

35. Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by došlo k neprimeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych orgánov v správnom súdnictve.

36. Vzhľadom na vyššie uvedené kasačný súd konštatuje, že vo veci žaloby, s ktorou sa žalobca obrátil na správny súd, tento nemá právomoc konať z dôvodu ustanoveného v § 7 písm. d/ a e/ SSP.

37. Kasačný súd je toho názoru, že krajský súd sa s právnymi námietkami sťažovateľa v napadnutom uznesení riadne vysporiadal a nenechal otvorenú žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde.

38. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd kasačnú sťažnosť postupom podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

39. O náhrade trov kasačného konania rozhodol najvyšší súd tak, že sťažovateľovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, nárok na ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP v spojení s § 167 ods. 1 SSP).

40. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP v spojení s § 147 ods. 2 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.